

ÖZBEKİSTAN ÜLKE RAPORU

Genel Bilgiler

Resmi Adı: Özbekistan Cumhuriyeti

Yönetim Biçimi: Cumhuriyet

Resmi Dili: Özbekçe (Resmi dil), Rusça

Başkent: Taşkent

Yüzölçümü: 447 400 km²

Nüfus: 39 milyon

Dini Yapı: Müslüman %88, Ortodoks %9, Diğer %3

Büyük Kentler: Taşkent, Namangan, Semerkant, Andican, Buhara

Para Birimi: Som

Coğrafi Konum

Orta Asya'nın merkezinde bulunan Özbekistan'ın komşuları Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Afganistan ve Türkmenistan olup yüzölçümü 447 400 km²'dir. Ülke güneybatıdaki Ceyhun (Amuderya) ile kuzeydoğudaki Seyhun (Sırderya) ırmakları arasında uzanan toprakların büyük bölümünü kapsar.

Doğal Kaynaklar

Özbekistan'da 100'den fazla yeraltı maden çeşidi bulunmaktadır. Bunların başında; altın, bakır, gümüş, kurşun, çinko, uranyum ve benzeri yeraltı kaynakları gelmektedir. Özbekistan volfram, doğal gaz ve diğer yeraltı hammadde kaynakları bakımından önemli bir zenginliğe sahiptir. Özbekistan'da en önemli maden kaynağı altın yataklarıdır. Özbekistan, altın madenleri bakımından dünyada dördüncü sırada yer almaktadır. Ülkede bir diğer önemli doğal kaynak da bakırdır. Toplam bakır rezervleri 1,3 milyon ton olarak hesaplanan Özbekistan, bu alanda dünyada onuncu sırada gelmektedir. Ülkede 40 yıl daha işletilebileceği öngörülen bakır, aynı zamanda ülkenin önemli ihraç kalemleri arasında yer almaktadır. Dünyanın 7'nci büyük uranyum üreticisi ve 5'inci ihracatçısı olan Özbekistan'ın bilinen uranyum rezervleri ise 185 500 ton civarındadır. Özbekistan topraklarında çok miktarda tuz yatakları, alüminyum, mermer, granit, değerli taşlar ve inşaat malzemeleri hammaddesi vardır.

Temel Ekonomik Göstergeler

Özbekistan ekonomisi büyük ölçüde doğal gaz ve emtia ihracatına dayanmaktadır. 2016 yılından bu yana iddialı ekonomik reformlara girişen ülke, ekonomik büyümeyi sürdürmüş ve yatırımcılar için daha çekici hale gelmiştir. Özbekistan'ın ekonomik kalkınma stratejisi, çeşitlendirilmiş ve rekabetçi bir ekonomi yaratmayı, yenilikçi teknolojiler ve yeni pazar yönetimi yöntemleri kullanarak ulusal kaynakların kullanımını en üst düzeye çıkarmayı hedeflemektedir. Ekonominin reel sektörüne ait sektör ve işletmelerin istikrarlı ve kesintisiz işleyebilmesi için ülkede gerekli kaynak tabanı oluşturulmuştur. İthal ikameci ürünlerin üretimi ve endüstriyel üretimin çeşitlendirilmesi yoluyla ihracatın yapısında önemli değişiklikler sağlanmıştır. Komşu ülkelerle ilişkilerin güçlendirilmesi, ülkeler arasında sosyo-ekonomik, ticari, endüstriyel ve kültürel bağların geliştirilmesi için pek çok çalışma yapılmaktadır. Özbekistan, küresel olarak koronavirüs pandemisi ve beraberindeki arz ve talep yönlü şokların neden olduğu bir resesyona girmeyen birkaç ülkeden biri olmuştur. Ekonomisi dış şoklara karşı dirençli olduğunu kanıtlamıştır.

Nüfus

Özbekistan'ın nüfusu 2026 yılında 39 milyon olup dünyada 38. sırada yer almaktadır.

Özbekistan'ın Dış Ticareti

Özbekistan'ın 2025 yılı ihracatı 24 milyar dolar olmuştur. İhracat yaptığı başlıca ülkeler: İngiltere, İsviçre, Çin, Kazakistan ve Türkiye'dir. Ülkenin ihracatında Ülkenin 2025 yılında ihraç ettiği başlıca ürünler: altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde); bakır teller; petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar; rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham) ve kıymetli metallere veya kıymetli metallerle kaplama metallere diğer eşyalardır.

2025 yılında ülkenin ithalatı ise 30 milyar dolar olmuştur. İthalat yaptığı başlıca ülkeler sırasıyla Çin, Kazakistan, Türkiye, Güney Kore ve Almanya'dır. 2025 yılında ithal ettiği başlıca ürünler ise otomobiller; karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; buğday ve mahlut; tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış) ve elektrik akümülatörleridir.

Türkiye Özbekistan Dış Ticareti

2025 yılında ülkeye ihracatımız yaklaşık 2 milyar dolar olmuştur. İhraç ettiğimiz başlıca ürünler sırasıyla petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar; yontulmaya veya inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan taşı hariç), mozaik için küp şeklinde taşlar, granüller; demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb. ürünler; santrifüjler, sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar; elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazlarıdır. 2025 yılında ülkeden ithalatımız ise 1 milyar dolar olmuştur. Bakır teller; pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (demir cevherleri ve konsantreleri; etilen polimerleri (ilk şekillerde); bakırdan ince ve kalın borular ithal edilen başlıca ürünlerdir. 2025 yılında Özbekistan ile ticarete Türkiye'nin 1 milyar dolar dış ticaret fazlası verdiği gözlenmektedir.

Kaynak: Ticaret Bakanlığı